

SMERNICE ZA UREDITEV PROSTOROV ZA IZVEDBO PLANINSKIH TABOROV

Mladinska komisija PZS

Oktober, 2018

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

UVOD

Prva stvar, s katero se srečamo pri organizaciji planinskega tabora, je iskanje primerne prostora za taborjenje. Izbira je zahtevna naloga, zadostiti je potrebno tehničnim pogojem za postavitve tabora, hkrati pa tudi pogojem, ki omogočajo, da bomo planinski tabor lahko vsebinsko kakovostno izvedli.

Število prostorov, primernih in urejenih za organizacijo planinskih taborov, je omejeno; če tabore organiziramo vsako leto, se lokacije kmalu začnejo ponavljati.

Kdo v najem ponuja prostore za taborjenje:

- Zveza tabornikov Slovenije (npr. taborni prostor v Laškem Rovtu).
- Taborniški rodovi (npr. taborni prostor v Lepeni – Rod puntarjev Tolmin).
- Planinska zveza Slovenije (taborni prostor v Mlačci).
- Društva (npr. Rekreatijski park Završnica).
- Fizične osebe, ki oddajajo svoja zemljišča.

Planinska zveza Slovenije je v Mlačci pri Mojstrani uredila vzorčni taborni prostor, hkrati pa spodbuja k ureditvi novih prostorov za taborjenje na primernih lokacijah.

Smernice za ureditev tabornih prostorov so namenjene lastnikom zemljišč, ki bi le-ta želeli oddajati ali pa jih že oddajajo za namen planinskih in drugih taborjenj. Z njimi si lahko pomagajo pri ureditvi ali dodatni ureditvi prostorov in s tem olajšajo postavitve in organizacijo tabora planinskim društvom.

PRIPOROČILA ZA UREDITEV TABORNIH PROSTOROV

Taborni prostori so različno urejeni. Lahko gre le za travnik, na katerem je možnost priklopa na elektriko in napeljava vode, nekateri prostori pa imajo postavljene različne objekte, v katerih so npr. urejene sanitarije in umivalnica, lahko pa je postavljen tudi nadstrešek za kuhinjo/jedilnico itd.

Kljub temu, da so si različni, naj bi vsi taborni prostori sledili enakim smernicam:

- **Lokacija:** za ureditev tabornega prostora je pomembno, da gre za lokacijo, ki je dobro izhodišče za planinske ture in omogoča izvajanje zastavljenega programa. Paziti je potrebno, da se z ureditvijo in oddajanjem prostora ne zaneti morebitnih sosedskih sporov (dober dogovor s sosedi in lastniki zemljišč, ki mejijo na taborni prostor), saj lahko s tem povzročimo veliko škode za lokalno okolje, pa tudi najemniki prostora imajo lahko med izvajanjem programa težave. Z vrvico/ograjjo okrog tabornega prostora naj se jasno določi meje tabornega prostora.
- **Dostopnost:** omogočen mora biti dostop manjšega tovornjaka za potrebe dostave opreme za postavitve tabora. Dobro je, da je prostor dostopen za avtobus, ki pripelje udeležence taborov, ker se s tem izognemo prelaganju osebne opreme udeležencev.
- **Oskrba:** nekje v bližini mora biti možnost za nakup živil.
- **Teren:** taborni prostor ne sme biti na poplavnem, močvirnatem območju. Vsebovati mora primeren prostor za postavitve bivalnih šotorov ter dovolj prostora za postavitve ostale taborne infrastrukture (kuhinja, jedilnica, sanitarije, umivalnica).

Poleg tega mora biti taborni prostor dovolj velik, da ostane še nekaj površine za igro in morebitne športne aktivnosti.

Pomembna je tudi lega (obsijanost s soncem, naravna senca).

V skladu s priporočili za izvedbo taborov naj bi bil prostor dovolj velik za skupino 50 ljudi.

V praksi se pogosto izkaže, da so skupine večje, zato je vedno dobro presoditi, koliko oseb dejansko sprejme in prenese določen prostor.

Če je potrebno, mora lastnik tabornega prostora izvesti poravnavo terena. Pred vsako sezono mora odstraniti grmovje, ki sega na travnik in poskrbeti za košnjo trave oziroma se za to opravilo dogovori z najemniki.

- **Varstvo narave:** taborni prostor mora biti vpet v lokalno okolje, vanj ne sme preveč agresivno posegati, ga onesnaževati, z njegovo pripravo in uporabo se okolja ne sme trajno uničevati, po zaključku uporabe mora biti možna povrnitev v prvotno stanje. Določiti je potrebno prostor, namenjen za parkiranje osebnih avtomobilov, da se po nepotrebnem ne uničuje zelenih površin.

Za več informacij glejte Zakon o ohranjanju narave: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1600>

- **Zakonodaja:** pri urejanju tabornega prostora je potrebno upoštevati povezano zakonodajo ter Častni kodeks Slovenskih planincev (za več informacij glejte zakone, navedene pri virih).
- Pridobiti je potrebno ustrezno dokumentacijo, ki jo zahtevajo občine in druge pooblaščenice organizacije (še posebej, če gre za zaščitena območja).
- Poročanje o gostih in prenočitvah (za več informacij glej spletno stran Ajpes: https://www.ajpes.si/statistike/porocanje_o_gostih_in_prenocitvah/splosno).
- **Cena:** primerna cena za najem; upoštevati je potrebno, da gre za taborjenja, ki jih v večini primerov organizirajo planinska društva, katerih člani delujejo prostovoljno.

ZADEVE, KI JIH MORAMO UREDITI NA PROSTORU

1. Priklop na javno vodovodno omrežje

S priklopom na javno vodovodno omrežje najlažje rešimo oskrbo z vodo, saj je v večini primerov pitna in nam ni potrebno opravljati dodatnih analiz. S priklopom na vodovodno omrežje moramo urediti tudi ustrezno odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod.

2. Priklop na električno omrežje

3. Odtok odpadne vode:

- **Javno kanalizacijsko omrežje** (če je možnost priklopa dovolj blizu).
- **Rastlinska čistilna naprava** (dražja naložba; potrebna kontrola kakovosti vode na iztoku; če uporabljamo kemične sanitarije, je naprava precej razbremenjena).
- Za več informacij glejte Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7695>

- 4. **Objekti:** postavitve trajnih objektov za potrebe planinskega tabora ni nujno potrebna, saj je za planinski tabor pomembno bivanje v naravi, v osnovnih pogojih. Če se lastnik odloči za postavitve objektov, pa je pomembno, da ti ne izstopajo preveč iz okolja ter

da so v skladu s tradicionalno arhitekturo območja. Pomembno je upoštevanje estetskega vidika.

Primeri smiselnih objektov, če se lastnik odloči za postavitve: nadstrešek za odprto kuhinjo, nadstrešek za jedilnico oziroma večnamenski skupni prostor, zabojnik za umivalnico, nadstrešek za shranjevanje opreme, fiksne sanitarije.

5. Odvoz odpadkov: lastnik tabornega prostora mora v skladu z občinskimi odloki zagotoviti ustrezen odvoz odpadkov in z režimom podrobno seznaniti taboreče.

6. Sanitarije in umivalnica:

- eno straniščno mesto in tri umivalna mesta na 30 taborečih,
- sanitarije so lahko fiksne (trajni objekt),
- lastnik tabornega prostora poskrbi za najem in ustrezno čiščenje kemičnih sanitarij (ceneje, ker gre za daljši najem),
- za najem sanitarij poskrbijo najemniki prostora.

7. Organizacija: lastnik prostora mora biti na voljo najemnikom ob morebitnih težavah (ali pa za to pooblastiti drugo osebo). Pred začetkom taborjenja in po taborjenju mora z vodjo izmene opraviti pregled prostora. Na ogledu prostora mora zainteresiranim podati vse informacije, ki jih potrebujejo. Skrbeti mora za redno vzdrževanje (košnja, odstranjevanje grmovja, popravila ...). Pred začetkom sezone mora zagotoviti, da je prostor v stanju, ki je primerno za taborjenje.

8. Povezava z lokalnim okoljem: najemnike tabornih prostorov je priporočljivo povezati z lokalnim okoljem. Priporočljiva je priprava brošure, ki predstavi možnosti za športne aktivnosti, ogled naravnih in kulturnih znamenitosti, možnosti za prevoze. Predstavimo lahko lokalne zanimivosti in dobre prakse predhodnih najemnikov – npr. nakupi živil pri lokalnih pridelovalcih. S tem organizatorjem taborov olajšamo spoznavanje okolice, hkrati pa s tem podpiramo in promoviramo kraj, v katerem je taborni prostor.

VIRI IN DODATNE INFORMACIJE

- 1.** Bezovšek N., Bratina M., Čipić Rehar M., Mihelič Z., Peršolja A., Ponebšek R., Rotovnik B. 2002. Planinski tabori: Priročnik. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije.
- 2.** Pravilnik o taborjenjih enot Zveze tabornikov Slovenije. 2006. Zveza tabornikov Slovenije.
- 3.** Tominšek Dore. 1973 Častni kodeks slovenskih planincev. 2015. Sevnica. Planinska zveza Slovenije.
- 4.** Zakon o gozdovih, 1993. Uradni list RS, št. 30/93.
- 5.** Zakon o varstvu okolja, 2004. Uradni list RS, št. 41/04.
- 6.** Zakon o Triglavskem narodnem parku, 2010. Uradni list RS, št. 52/10, 46/14.
- 7.** Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju, 2014. Uradni list RS, št. 20/14.
- 8.** Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, 2015. Uradni list RS, št. 98/15 in 76/17.
- 9.** Pravilnik o registru nastanitvenih obratov, 2016. Uradni list RS, št. 70/16.
- 10.** Pravilnik o prijavi in odjavi gostov, 2017. Uradni list RS, št. 75/16.
- 11.** Zakon o spodbujanju razvoja turizma, 2018. Uradni list RS, št. 13/18.